

FM 2017/130-01

24.04.2017

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. Xx.xxx. 2017 om ændring af Inatsisartutlov om alderspension.

(Medlem af Naalakkersuisut for Sociale Anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsen)

Vi skal i forbindelse med forslag til ændring af inatsisartutlov om alderspension på vegne af Partii Naleraq kommentere således.

Indledningsvis skal vi indskærpe, at vort grønlandske sprog selvfølgelig er det officielle sprog her i landet.

Vi har derfor i forbindelse med vedtagelsen af ovennævnte lov også vedtaget bestemmelsen i § 17, stk 6, idet alderspensionister dermed får ret til 1 gang om året at få dækket deres rejseudgifter for at kunne deltage i begravelse ikke alene i Grønland i tilfælde af en nær pårørendes død.

Vi respekterer og fastholder derfor fra Partii Naleraq Inatsisartuts beslutning, da vort grønlandske sprog er og skal være grundlæggende i forbindelse med lovgivningsarbejdet. Det vil derfor være på sin plads at tilpasse den danske version til den grønlandske.

Vi kan derfor fra Partii Naleraq tilslutte os til, at den danske version i § 17, stk. 6 skal ændres. For den grønlandske version af lovtæksten jo er godkendt af Inatsisartut. Hvis den danske version ikke stemmer overens med den grønlandske – skal den danske version selvfølgelig tilpasses efter den grønlandske.

Eqqaasitsissutigilaartigu, maannakkut nunatta namminiilivinnissaa tamatta tamaviaarullugu suliaraarput, taamaattumik isumaqarpugut pissusissamisuunngitsoq inatsisit kalaallisut naqitat akuerisimasavut, danskisut naqitanut naleqqussartassagutsigit.

Atagu sapiissuseqarnerularluta kalaallisut inatsisiliatta akuerisimasattalu ataqqineqarnerunissaat pingaartinnerulaartigu, tassami takornartat oqaasiinut naleqqussartuannarsinnaanngilagut.

Lad os indskærpe, at der for tiden arbejdes ihærdigt for at Grønland kan blive selvstændig, derfor mener vi, at det ikke er på sin plads, at love, som er påtrykt grønlandsk og godkendt tilpasses til de danske oversættelser. Lad os have mod og fastholde og respektere vore godkendte grønlandsk trykte love. Vi kan jo ikke blive ved med at tilpasse os fremmed sprog.

Herefter mener vi, at førnævnte lov skal ændres, således denne tilpasses til de ældres behov, ikke mindst for at tilpasse den til koalitionsaftalen snarest muligt.

For det fremgår jo i koalitionsaftalen således:

“Værdighed er nøgleordet i koalitionen ældrepolitik – den tager udgangspunkt i balance og kvalitet. Det skal være dejligt, at blive gammel i vort land. Det er for koalitionen yderst vigtigt, at vi sørger for, at de ældre tager aktiv del i deres hverdag uanset om det drejer sig om bolig, økonomi eller andre vigtige instanser i livet.

Koalitionen konstaterer at der allerede er gennemført en pensionsreform. Herunder at grundpension nu er gældende for alle pensionister som ikke er afhængig af samleverens indkomster blevet indført, derudover er der indført en indtægtsreguleret tillægspension.

Der skal arbejdes for at forbedre de ældres mulighed for biindtægt uden at pensionen skal reduceres. Hjemmehjælp skal være gratis”.

Det skal erkendes at koalitionsaftalens målsætning mhp. ældre endnu ikke er helt opnået, hvor det ellers hævdes, at grundpensionen som ikke er afhængig af samleverens indkomster allerede er indført. Der er ikke sket ændringer med alderspensionen. Pensionisterne får stadig udbetalt pension afhængigt af samleverens indkomster.

Idet grundpension som ikke er afhængig af samleverens indkomster allerede er et løfte skal vi påkræve Naalakkersuisut i dette år, at fremkomme med initiativ for rettelse.

Vi mener vi bør tage hensyn til ældre og snarest rette op på forholdet, således det kommer til at stemme overens med vores koalitionsaftale.

Allerede under efterårssamlingen 2015 kom Naalakkersuisut med klar udmelding ved behandling af punkt 160 om, at pensionen der ikke er afhængig af samleverens indkomster skal indføres. Alderspensionen udbetales stadig afhængigt af samleverens indkomster.

Vi mener og bør ære og respektere vores ældre, som vi skylder stor tak for deres del af arbejde i samfundet, hvorfor vi bør sikre disse en god fordelsagtig ordning samt komme med forbedringer for dem.

Med disse bemærkninger indstiller vi sagen til behandling i Familie- og Sundhedsudvalg inden anden behandling.